

“Dövlət Statistika Komitəsi

əsas orqanlardan biridir”

Heydər Əliyev

**“Statistika xəbərləri” elmi-praktik
jurnalının redaksiya heyəti**

Baş redaktor

Sakit YAQUBOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Redaksiya heyəti:

Ziyad SƏMƏDZADƏ *iqtisad elmləri doktoru,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü*

Səlim MÜSLÜMOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Şahin SADIQOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Ədalət MURADOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Vahid NOVRUZOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Nazim İMANOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Süleyman QASIMOV *iqtisad elmləri doktoru, professor*

Tahir BUDAQOV *tibb üzrə fəlsəfə doktoru*

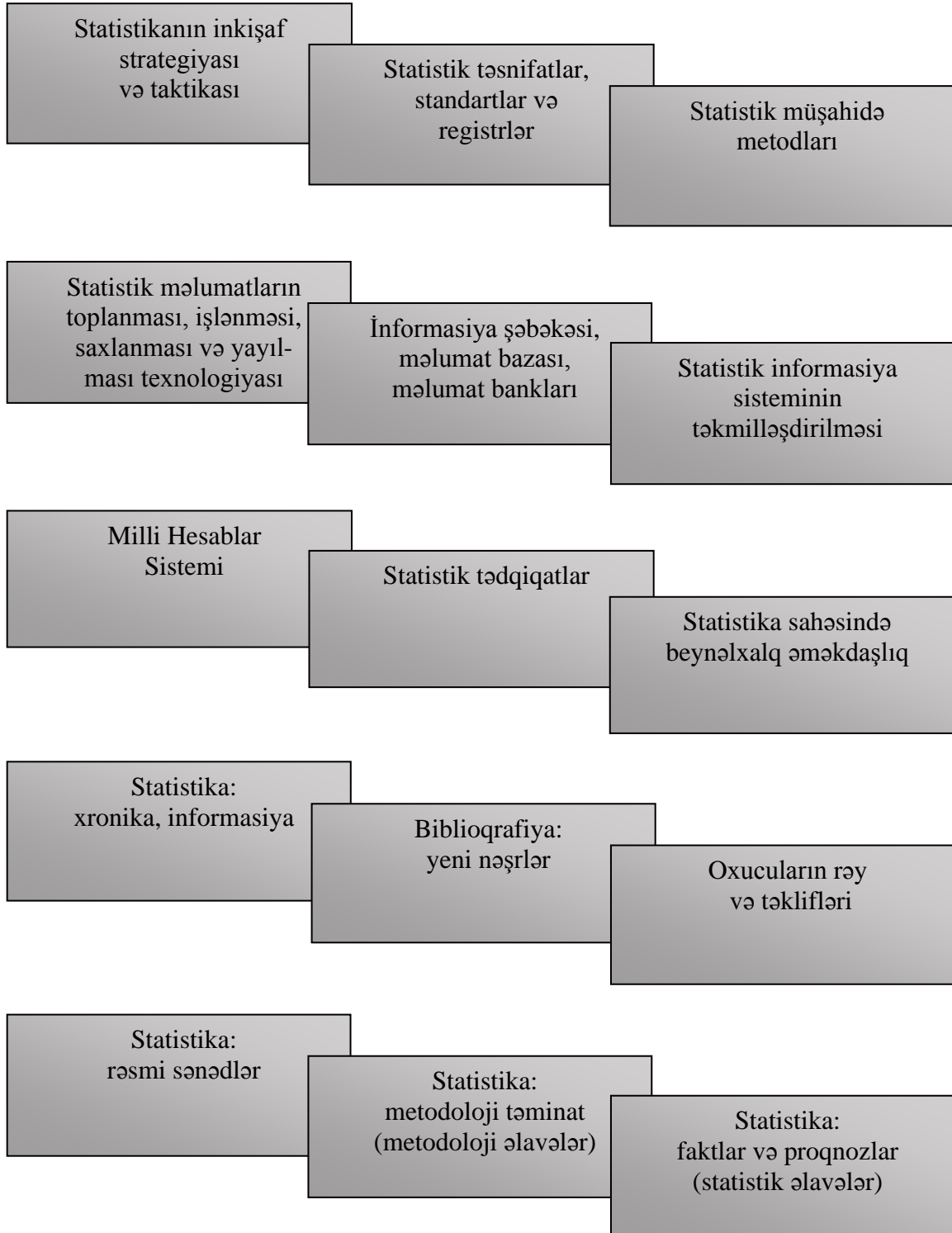
Azər ƏMİRASLANOV *iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru*

Mehman TAĞIYEV *iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru*

Saleh MÖVLAMOV *iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru*

Alxan MANSUROV *məsul katib*

**“Statistika xəbərləri” elmi-praktik jurnalının
rubrikaları**

Оглавление

сәһ.

ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

Сардар Шабанов

Проблемы применения «слабых» наукометрических показателей
в Азербайджане 5

Шаиг Аскеров

Формирование системы маркетинга инновационных
продуктов на рекламных предприятиях 10

Салех Мовламов, Назиля Агаева

Вопросы внедрения выборочных наблюдений в статистике
сельского хозяйства 16

Тукезбан Мамедзаде

Гендерный фактор устойчивого человеческого развития 27

Эльнур Рустамов

Роль человеческого капитала в развитии рынка труда страны 33

Юсиф Байрамов

Развитие в Азербайджане института микрофинансирования и улучшение общего
финансового климата для малого предпринимательства..... 38

Хагани Меджидов

Важность официальной статистики в контексте экономической безопасности 44

Айнура Гаджиева

Направления совершенствования аудита оценочных количеств 51

МЕТОДОЛОГИЯ

Эльдар Гулиев

Некоторые проблемы антикризисного управления материальными ресурсами 57

Мамед Мамедов, Орхан Мамедли

Математическое моделирование зависимостей между основными
показателями финансовой системы 68

Физули Мовламов

Территориальные (географические) информационные системы и вопросы их
безопасности 74

РАЗВИТИЕ СТРАХОВАНИЯ

Эльчин Сулейманов

История создания и развития страхования 81

ПОКАЗАТЕЛИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ

ПО ИТОГАМ I-го КВАРТАЛА 2018-го ГОДА

Макроэкономические показатели..... 86

Производство Валового Внутреннего Продукта..... 88

Средства, направленные на основной капитал по финансовым источникам..... 88

Средства, направленные на основной капитал по отраслям экономики..... 89

Структура продуктов оборота розничной торговли..... 90

Кредитные вложения в экономику..... 90

Доходы государственного бюджета..... 90

Расходы государственного бюджета..... 91

Грузооборот в транспортном секторе, млн. тон-км..... 91

Пассажиروоборот в транспортном секторе, млн. пассажиро-км..... 92

Показатели внешней торговли Азербайджана со странами-партнерами..... 92

Экспорт важных видов продукции..... 93

Импорт важных видов продукции..... 93

ИЗ СТРАНИЦ И ИСТОРИИ СТАТИСТИКИ АЗЕРБАЙДЖАНА

Велиев Ариф Микайыл оглы (к 75-летию со дня рождения)..... 95

Правила предоставления статей..... 97

**AZƏRBAYCANDA “ZƏİF” ELMMETRİK GÖSTƏRİCİLƏRİN TƏTBİQİ
PROBLEMLƏRİ**

Sərdar Şabanov

*Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin
İqtisadi Araşdırmalar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun böyük e.i.,
“Statistika və ekonometrika” kafedrasının dosenti, tex.e.n.
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: sardar.shabanov@unec.edu.az*

Açar sözlər: Pareto prinsipi, tarazlıq şərti, çəki əmsalı, istinad, məqalə, indeksləşmiş baza.

Ключевые слова: принцип Парето, условие равновесия, весовой коэффициент, ссылка, статья, индексная база.

Keywords: Pareto principle, equilibrium condition, weight coefficient, citation, article, indexed base.

Сардар Шабанов

**Проблемы применения «слабых» наукометрических показателей
в Азербайджане**

Резюме

В статье рассмотрены проблемы применения «слабых» наукометрических показателей, характерных для развивающихся стран. Показано, что в рамках выбранной страны для сравнения качества научных результатов исследователей, коллективов, а также составления таблицы рейтингов университетов можно построить модель гибридного типа, в которой наряду с основными наукометрическими показателями целесообразно использование дополнительных локальных показателей. Согласно принципу Парето, осуществлен выбор этих показателей, построено условие равновесия для их определения и вычислены их числовые значения. Для сравнения качества результатов научных субъектов предложен критерий в виде максимизации линейной функции со взвешенными весами.

Ədəbiyyat

1. А.С.Булатова. Мировая экономика/ под ред. 2-е изд. М.: Экономист, 2007. стр. 860. Гл.10. Ресурсы знаний в мире.
2. E.Garfield. Citation Indexes for Sciences. A New Dimensions in Documentation through Assosiation of Ideas// Science. 1955. Vol.122. № 3159. p.108-111.
3. С.Б.Ахундова. Наукометрический анализ эффективности деятельности научных сотрудников ИГАНА в области нефти и газа// Известия АН Азербайджана. Науки о Земле, № 1-6, 1993-1994, стр.110-115.
4. А.М.Дадашев, Е.С.Жидков. Количественные показатели в проблеме эффективности научной деятельности// Известия НАНА. Науки о земле, № 4, 2006, стр. 95-103.
5. А.М.Аббасов, А.Г.Гаджиев, С.А.Шабанов. Информационная система оценки результатов научной деятельности исследователей// Доклады НАНА. 2009, том.LXV, № 5, стр. 19-26.
6. R.Əliquliyev, R.Aliquliyev, T.Fətəliyev, R.Həsənova. “Elmmetriya: mövcud vəziyyəti və imkanları”. Ekspres-informasiya. İnformasiya texnolog. seriyası, Bakı: “İnformasiya Texnologiyaları” nəşriyyatı. 2013, səh. 96.
7. F.Ə.Əliyev, Ş.S.Ağayev. Azərbaycanca elmin problemləri və inkişaf perspektivləri. “Elm”, Bakı, 2011, səh. 151.

8. Ə.Muradov, E.Bağırzadə. “Thomson Reuters”ə çıxış universitetlərin dünya elminə inteqrasiyasını sürətləndirəcəkdir. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi. “Maliyyə və uçot” jurnalı. № 1, 2016, səh.38-41.
9. www.scimagorj.org
10. S.A.Shabanov. Assessment of scientific productivity on higher education in Azerbaijan: cross-universities analysis//The 5th İnter.Confer.on Control and Optimization with industrial applications. 27-29 August 2015. Book of Abstracts. p. 425-428.
11. www.webofscience.org

REKLAM MÜƏSSİSƏLƏRİNDƏ İNNOVASIYA MƏHSULLARI ÜZRƏ MARKETİNQ SİSTEMİNİN FORMALAŞMASI

Şaiq Əsgərov

*Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin
İnzibati və təşkilati məsələlər üzrə prorektoru, dosent, i.ü.f.d.
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: sh.askerov@rambler.ru*

Açar sözlər: innovasiya, innovasiya fəaliyyəti, reklam müəssisələrində innovasiya strategiyası, marketing sistemi, rəqabətqabiliyyətlik.

Ключевые слова: инновация, инновационная деятельность, инновационная стратегия в рекламном бизнесе, маркетинговая система, конкурентоспособность.

Keywords: innovation, function of innovation, the innovation strategy in the advertising enterprises, marketing system, competitiveness.

Шаиг Аскеров

Формирование системы маркетинга инновационных продуктов на рекламных предприятиях

Резюме

В статье описывается процесс создания и внедрения инновационного продукта в рекламной индустрии, как один из ключевых элементов маркетингового процесса в инновациях. Показано, что возрастающее воздействие и роль инновационных процессов в деятельности предприятий требует совершенствования его организации и управления.

Отмечается, что производственные и инновационные процессы взаимосвязано осуществляются на каждом этапе инновационной деятельности предприятия. Результаты, полученные в инновационных процессах, применяются в производственном процессе.

Ədəbiyyat

1. О.А.Верховец. Инновации и их роль в экономическом росте России. Монография. Изд.ОМСК 2011, səh.135.
2. Н.В.Каленская. Маркетинг инноваций. Учеб. пособие. Изд. ВПО-ФГАОУ г. Казань-2012.
3. А.Б.Титов. Маркетинг и управление инновациями. Спб: Санкт-Петербург - 2001 стр. 240.
4. А.А.Трифилова Управление инновационным развитием предприятия. Изд. Финансы и статистика 2003, səh.173.
5. Т.И.Щерстобитова. Маркетинг инноваций. Учеб. пособие. Пенза, изд. ПГУ 2009, стр. 126.
6. Й.А.Шумпетер. Капитализм, Социализм и Демократия. Пер. с англ./под ред. В.С. Автономова. М. Экономика 1995, səh. 540.

SEÇMƏ MÜŞAHİDƏLƏRİN KƏND TƏSƏRRÜFATI STATİSTİKASINDA TƏTBİQİ MƏSƏLƏLƏRİ

Saleh Mövlamov

*Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi
Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzinin
Elmi araşdırmalar və statistik tədqiqat şöbəsinin aparıcı iqtisadçısı, i.ü.f.d.
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: movlamov@azstat.org*

Nazilə Ağayeva

*Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi
Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzinin
Məlumatların toplanması texnologiyaları və statistik modelləşdirmə şöbəsinin müdir müavini
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: 05nazile@mail.ru*

Açar sözlər: kənd təsərrüfatında seçmə statistik müşahidə, seçmə əlaməti, təsviri statistika, reprezentativliyin qiymətləndirilməsi, müşahidənin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi, seçmə xətası.

Ключевые слова: выборочное статистическое наблюдение в сельском хозяйстве, описательная статистика, оценка репрезентативности, оценка качества выборки, ошибка выборки.

Keywords: sample survey in agriculture statistics, descriptive statistics, assessment of representativeness, assessment of quality, sampling error.

Салех Мовламов, Назиля Агаева

Вопросы внедрения выборочных наблюдений в статистике сельского хозяйства

Резюме

В статье излагаются важные вопросы организации статистических исследований в семейных (крестьянских) и домашних хозяйствах. На основе условных данных представлен статистический анализ данных наблюдения, методы группировок, выборка в секторе растениеводства сельского хозяйства. Для группировки и обобщения результатов статистического наблюдения были рассчитаны средние значения, показатели вариации и погрешность результата. Рассмотрена необходимость применения стандартных программных продуктов SPSS и Excel в статистических исследованиях.

Ədəbiyyat

1. 2015-ci il kənd təsərrüfatı siyahıyaalınması. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi. Bakı - 2016.
2. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının fəaliyyətinin çoxməqsədli seçmə müayinəsinə keçmə metodologiyası. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin 2006-cı il 15 dekabr tarixli, 54/11 №-li Sərəncamı.
3. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi. İqtisadiyyatın ayrı-ayrı bölmələrində seçmə müayinələrin aparılması və subregistrərlərin yaradılmasına dair metodiki tövsiyələr. (ikinci hissə). Bakı-2001.
4. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi. Seçmə müayinələrin aparılmasına dair metodiki tövsiyələr. Bakı-2000.
5. Masallı rayonunun fermer təsərrüfatlarında seçmə müayinənin aparılması dair metodoloji tövsiyələr.
6. Методологические положения по статистике. Вып.3/М 54 Госкомстат России. М., 2000. стр. 294.

AYANIQLI İNSAN İNKİŞAFINDA GENDER AMİLİ

Tükəzban Məmmədzaadə

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin

İnsan resursları mərkəzinin müdir müavini

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında

İdarəçilik Akademiyasının magistrantı

e-poçt: tukazban.nazimqizi@gmail.com

Açar sözlər: insan, dayanıqlı inkişaf, gender bərabərliyi, insan inkişafı, gender amili.

Ключевые слова: человек, устойчивое развитие, гендерное равенство, человеческое развитие, гендерный фактор.

Keywords: human, sustainable development, gender equality, human development, gender factor.

Тукезбан Мамедзаде

Гендерный фактор устойчивого человеческого развития

Резюме

В статье дается информация о сущности концепций человеческого развития и устойчивого человеческого развития, была описана успешная политика Азербайджанского государства, связанная с укреплением и продолжительным совершенствованием кадрового потенциала и соблюдением гендерного равенства в достижении устойчивого человеческого развития в нашем обществе.

Была всесторонне проанализирована информация о женщинах, занимающих руководящие должности, должности на государственной службе, в том числе в парламенте страны и занимающихся предпринимательской деятельностью как результат гендерной политики, проводимой в различных областях за последние годы в Азербайджанской Республике. Также, подчеркнута роль женщин в истории Азербайджана.

Ədəbiyyat

1. UNDP. Human Development. B., 2014, p. 54.
2. WorldCommission on Environment and Development. Our Common Future. OUP, 1987, p. 8.
3. UNDP Human Development Report. 2000, səh. 1.
4. “Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. 2006-cı il 10 oktyabr.
5. U.Ələkbərov. İnsan inkişafının əsasları. Bakı-2016, səh. 279.
6. Azərbaycanda qadınlar və kişilər 2017. Bakı-2017, səh. 195.

ÖLKƏNİN ƏMƏK BAZARININ İNKİŞAFINDA İNSAN KAPİTALININ ROLU

Elnur Rüstəmov

*Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi
Əmək statistikasına şöbəsinin İşçi qüvvəsinin tədqiqatı sektorunun baş məsləhətçisi
Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin
İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun doktorantı
AZ1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: elnurr@azstat.org*

Açar sözlər: əmək bazarı, insan kapitalı, əmək məhsuldarlığı, iqtisadi fəaliyyət, innovasiya.

Ключевые слова: рынок труда, человеческий капитал, производительность труда, экономическая деятельность, инновации.

Keywords: labour market, human capital, labour productivity, economic activity, innovation.

Эльнур Рустамов

Роль человеческого капитала в развитии рынка труда страны

Резюме

В статье отмечается важность проведения исследований в этой области, так как трудовые отношения находятся в центре всех экономических процессов. Поскольку трудовые отношения регулируются на основе спроса и предложения на рынке труда, исследование человеческого капитала является основным фактором, влияющим на рынок. Были проанализированы основные социально-экономические показатели рынка труда в 2010-2016 годах, текущее состояние человеческого капитала в стране, показаны место Азербайджана в международных рейтингах и направления развития. Выявлены имеющиеся недостатки и отмечены пути решения проблем с использованием международного опыта. Показано, что в будущем устранение указанных недостатков даст возможность получить более позитивные результаты.

Ədəbiyyat

1. <http://xaricdetehsil.edu.gov.az/uploads/files/serencam2007-2015.pdf>
2. https://www.jstor.org/stable/1829595?seq=1#page_scan_tab_contents
3. http://scholar.harvard.edu/files/goldin/files/human_capital_handbook_of_cliometrics_0.pdf
4. https://books.google.com/books?id=Exx8_rRpQkC&pg=PA3&lpg=PA3&dq=%22Investment+in+Human+Capital+and+Personal+Income+Distribution%22&source=bl&ots=dAcTl0R7gX&sig=kKCCcB2craNSOmlMhjfl8qvvrURc&hl=pt-BR&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=%22Investment%20in%20Human%20Capital%20and%20Personal%20Income%20Distribution%22&f=false
5. <http://www.nber.org/chapters/c12887.pdf>
6. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Human_Capital_Report_2015.pdf
7. http://www3.weforum.org/docs/HCR2016_Main_Report.pdf
8. <https://weforum.ent.box.com/s/dari4dktg4jt2g9xo2o5pksjpatvawdb>
9. https://www.stat.gov.az/source/labour/az/001_1.xls
10. <http://static.president.az/pdf/38542.pdf>
11. https://www.ibiblio.org/ml/libri/s/SmithA_WealthNations_p.pdf

РАЗВИТИЕ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ ИНСТИТУТА МИКРОФИНАНСИРОВАНИЯ И УЛУЧШЕНИЕ ОБЩЕГО ФИНАНСОВОГО КЛИМАТА ДЛЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Юсиф Байрамов

*Главный консультант Отдела статистики промышленности и строительства
Государственного Комитета по Статистике Азербайджанской Республики
AZ 1136, город Баку, проспект Строителей 81
e-mail: yusifb@azstat.org*

Açar sözlər: mikromaliyyələşmə, biznes, kiçik sahibkarlıq, kredit, mikro kredit.

Ключевые слова: микрофинансирование, бизнес, малое предпринимательство, кредит, микрокредит.

Keywords: microfinance, business, small entrepreneurship, credit, microcredit.

Юсиф Байрамов

Развитие в Азербайджане института микрофинансирования и улучшение общего финансового климата для малого предпринимательства

Резюме

В статье показано что, сектор малого предпринимательства сегодня играет важнейшую роль в обеспечении стабильности экономического развития в стране. В результате повышения предпринимательской активности населения формируется массовый средний класс собственников, что является элементом экономической безопасности населения.

В статье рассматривается сущность, функции микрофинансирования, его роль в поддержке субъектов малого предпринимательства, также обосновывается необходимость и выявляются особенности развития микрофинансирования в современных условиях. Обозначены существующие проблемы и предлагаются шаги, которые будут способствовать развитию микрофинансирования в Азербайджане.

Литература

1. Указ Президента Азербайджанской Республики об утверждении «Государственной программы социально-экономического развития регионов Азербайджанской Республики в 2014-2018 годах» - <http://ru.president.az/articles/11089>.
2. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики об утверждении «Государственной программы по развитию промышленности в Азербайджанской Республике на 2015-2020 годы» - <http://ru.president.az/articles/13900>
3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 5 iyun tarixli 215 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “İri, orta və kiçik sahibkar meyarları”nda dəyişikliklər edilməsi barədə qərar - <http://www.cabmin.gov.az/page/doc/1893>.
4. Налоговый кодекс Азербайджанской Республики (Глава XVII. Упрощенный налог) - http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=qanun&cat=3&lang=_rus
5. Указ Президента Азербайджанской Республики об утверждении стратегических дорожных карт по национальной экономике и основным секторам экономики - <http://ru.president.az/articles/21953>
6. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики об учреждении «Дня предпринимателей» в Азербайджанской Республике - <http://ru.president.az/articles/19523>.
7. Azərbaycan Respublikasında kiçik və orta sahibkarlıq səviyyəsində istehlak mallarının istehsalına dair Strateji Yol Xəritəsi - <http://president.az/articles/22197>.
8. «DOING BUSINESS» Оценка Бизнес Регулирования <http://doingbusiness.org/rankings>

9. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi. «Azərbaycanda kiçik və orta sahibkarlıq» - https://www.stat.gov.az/menu/6/statistical_yearbooks/
10. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı. «Statistik bülleten 12/2016» <https://www.cbar.az/pages/publications-researches/statistic-bulletin/>
11. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi. «Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin işgüzar fəallığına dair statistik müşahidənin nəticələri» - <https://www.stat.gov.az/source/industry/>
12. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası - <https://www.fimsa.az/az>.
13. Г.И.Панаедова. «К вопросу о формировании на российском рынке системы микрофинансирования» Научная статья в журнале «Финансы и кредит» 2009, № 15.

“İQTİSADİ TƏHLÜKƏSİZLİK” KONTEKSTİNDƏ RƏSMİ STATİSTİKANIN ƏNƏMİYYƏTİ

Xaqani Məcidov

*Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Sənaye və tikinti statistikasına şöbəsinin məsləhətçisi
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: xaqanim@azstat.org*

Açar sözlər: iqtisadi təhlükəsizlik, rəsmi statistika, milli təhlükəsizlik, konsepsiya, inzibati statistika, Strateji Yol Xəritəsi, milli maraqlar, dayanıqlı inkişaf, qloballaşma, iqtisadi sanksiya.

Ключевые слова: экономическая безопасность, официальная статистика, национальная безопасность, концепция, административная статистика, Стратегическая Дорожная Карта, национальные идеи, устойчивое развитие, глобализация, экономические санкции.

Keywords: economic security, official statistics, national security, conception, administrative statistics, Strategic Road Map, national interests, sustainable development, globalization, economic sanction.

Хагани Меджидов

Важность официальной статистики в контексте экономической безопасности

Резюме

В статье была проанализирована роль данных официальной статистики в обеспечении экономической безопасности, которая является важной составляющей национальной безопасности, а также роль статистики в процессе подготовки и реализации «Стратегических Дорожных Карт по национальной экономике и основным секторам экономики». Был дан ряд рекомендаций по усовершенствованию системы официальной статистики. Были отмечены и проанализированы Государственные Программы подготовленные и реализованные (или реализуемые) в направлении развития системы официальной статистики в стране в период независимости.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi internet saytı: <https://www.stat.gov.az>.
2. Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsi. <http://president.az>. Bakı-2016.
3. Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyası. Bakı-2007.
4. “1992-1997-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq praktikada qəbul edilmiş uçot və statistika sisteminə keçilməsinin Dövlət Proqramı”. Bakı-1992.
5. “1998-2002-ci illərdə dövlət statistika sistemində islahatların aparılmasına dair Dövlət Proqramı”. Bakı-1998.
6. “2003-2007-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”. Bakı-2003.
7. “2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”. Bakı-2007.
8. “2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”. Bakı-2012.
9. “2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”. Bakı-2018.

QIYMƏTLƏNDİRİCİ KƏMIYYƏTLƏRİN AUDİTİNİN TƏKMİLLƏŞDİRİLMƏSİ İSTİQAMƏTLƏRİ

Aynurə Hacıyeva

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

“Mühasibat uçotu və audit” kafedrasının dissertantı

e-poçt: aynurhacizade80@mail.ru

Açar sözlər: qiymətləndirici ehtiyatların auditi, təhriflərin yaranması riski, maliyyə hesabatları, həqiqi dəyər, bazar dəyəri, ehtiyatların strukturunun və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, analitik prosedurlar.

Ключевые слова: аудит оценочных количеств, риск искажений, финансовая отчетность, реальная стоимость, рыночная стоимость, оценка структуры и эффективности запасов, аналитические процедуры.

Keywords: auditing of assessor resources, risk of distortions, financial statements, real value, market value, estimate structure and efficiency of reserves, analytical procedures.

Айнура Гаджиева

Направления совершенствования аудита оценочных количеств

Резюме

В статье рассматриваются аналитические процедуры, проведенные аудитором при оценке действительности и целесообразности формирования оценочных резервов, влияния на их эффективность и обоснованность их финансовой отчетности, а также оценки аудитора. В то же время подчеркивается необходимость внесения корректировок в финансовую отчетность аудиторского органа при обнаружении существенных искажений между оценочной суммой оценочных ресурсов и соответствующими индикаторами, отраженными в бухгалтерском учете и отчетности. В заключении, были даны предложения и рекомендации для повышения эффективности различных типов оценочных резервов и их использования.

Ədəbiyyat

1. Л.Г.Макарова. Аудит оценочных резервов организации / Л.Г.Макарова, Е.В.Рябова // Аудиторские ведомости. 2009. № 4.
2. С.В.Панкова. Международные стандарты аудита : учебник / С.В. Панкова, Н.И. Панкова. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Магистр, 2008. стр. 287.
3. А.Д.Шеремет. Аудиторская деятельность и анализ эффективности бизнеса / А.Д.Шеремет // Аудиторские ведомости. 2007. № 5. стр. 64-69.
4. Р.Г.Яников. Аудит оценочных резервов / Р.Г.Яников // Аудиторские ведомости. 2006. № 10.
5. Д.Ш.Усанова. Оценочные значения в аудиторской деятельности : автореф. дис.канд. экон. наук / Д.Ш.Усанова. Казань, 2008. стр. 24.
6. И.Н.Мавлина. Аудит оценочных значений в бухгалтерском учете // Российское предпринимательство. 2007. Том 8. № 8. стр. 114-119.

MATERIAL RESURSLARININ ANTİBÖHRANLI İDARƏ EDİLMƏSİNİN BƏZİ PROBLEMLƏRİ

Eldar Quliyev

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

Rus İqtisad Məktəbi

“İqtisadiyyat” kafedrasının dosenti, i.ü.f.d.

AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6

e-poçt: eldargeorgia1948@mail.ru

Açar sözlər: milli iqtisadiyyat, antiböhranlı idarəetmə, material resursları, marketing konsepsiyası, iqtisadi qanunlar, idarəetmə, model, təşkil, planlaşdırma, istehsal sferası, makro və mikroiqtisadiyyat.

Ключевые слова: национальная экономика, антикризисное управление, материальные ресурсы, маркетинговая концепция, экономические законы, управление, модель, организация, планирование, сфера производства, макро- и микроэкономика.

Keywords: national economy, crisis management, material resources, the marketing concept, economic laws, management, model, organization, planning, production, macro- and microeconomics.

Эльдар Гулиев

Некоторые проблемы антикризисного управления материальными ресурсами

Резюме

В статье говорится об антикризисном управлении материальными ресурсами и формировании организационно-экономического механизма системы обеспечения производственной и непроизводственной сфер Азербайджанской Республики на основе принципов и условий современного маркетинга и менеджмента.

Особое внимание уделено научно – практическим основам формирования системы управления материальными ресурсами, изучению реального состояния данной системы в стране и ее поднятию до более прогрессивного уровня в будущем.

В статье освещаются задачи и функции, стоящие перед структурами материально – технического снабжения и сбыта предприятий и организаций за их пределами, а также причины трудностей, связанных с их исполнением. Кроме того, раскрываются факторы, влияющие на адаптацию системы управления материальными ресурсами макро- и микроэкономическим условиям, приводится модель антикризисного управления производством и материальными ресурсами. Наряду с механизмом функционирования системы обеспечения материальными ресурсами производства, освещаются функциональные сферы логистики.

Ədəbiyyat

1. Ч.М.Аббасов. Экономика Азербайджана на путях глобализации: предпосылки и последствия. Баку, «Элм», 2006.
2. Антикризисное управление: Учебник / Под ред.Э.Мю Короткова. – М.: ИНФРА-М, 2001.
3. И.Д.Афанасенко, В.В.Борисова. Логистика снабжения: Учебник для вузов.- СПб.: Санкт-Петербург: 2010.
4. Г.Л.Бродецкий, Д.А.Гусев, Е.А.Елин. Управление рисками в логистике: учеб. пособие для студ. высш. проф. образования / Г.Л.Бродецкий, Д.А.Гусев, Е.А.Елин. – М.: Издательский центр «Академия», 2010.
5. Н.К.Стерлигова. Управление запасами в цепях поставок: Учебник.- М.: ИРФРА-М, 2010.
6. Дж.Шрайбфедер. Эффективное управление запасами / Джон Шрайбфедер; Пер. с англ.- 3-е изд.- М.: Альпина Бизнес: Букс, 2008.
7. Л.А.Ибрагимов. Инфраструктура товарного рынка.-М.: Идательство “ПРИОР”, 2001.
8. http://www.e-qanun.az/alpdata/framework/data/4/f_4523.htm

MALİYYƏ SİSTEMİNİN ƏSAS GÖSTƏRİCİLƏRİ ARASINDAKI ASILILIQLARIN RİYAZİ MODELƏŞDİRİLMƏSİ

Məmməd Məmmədov

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
“Statistika və ekonometrika” kafedrasının dosenti, i.ü.f.d.
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: pirmemmed.memmedov@gmail.com

Orxan Məmmədli

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
“Maliyyə və maliyyə institutları” kafedrasının doktorantu
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: orkhan.bmdm@gmail.com

Açar sözlər: maliyyə sistemi, dövlət büdcəsi gəlirləri tənliyi, dövlət büdcəsi xərcləri tənliyi, modelləşdirmə, inflyasiya modeli.

Ключевые слова: финансовая система, уравнение доходов государственного бюджета, уравнение расходов государственного бюджета, моделирование, модель инфляции.

Keywords: financial system, state budget revenue equation, expense equation of the state budget, modeling, inflation model.

Мамед Мамедов, Орхан Мамедли

Математическое моделирование зависимостей между основными показателями финансовой системы

Резюме

Результаты исследования - математическая модель государственного бюджета, которая является важной составляющей финансовой системы, выявлены инфляционные мотивы и предложены математические инструменты для определения ее уровня.

В статье рассматриваются основные показатели государственного бюджета как важной подсистемы финансовой системы. Кроме того, уравнение бюджетных расходов составлено на основе основных показателей распределения доходов государственного бюджета, уравнения бюджетных доходов и раздела основных расходов.

Наряду с этим, были истолкованы причины инфляции и предложены математические инструменты для определения ее уровня, и была установлена модель инфляции. Также, был принят ряд мер и предложений по регулированию инфляции.

Ədəbiyyat

1. Y.İ.Nacızalov, Ş.M.Sadıqov “İqtisadi sistemlərin riyazi modelləşdirilməsi”. Bakı-2015.
2. M.İ.Məmmədov. “Mürəkkəb iqtisadi sistemlərin optimal idarə edilməsi”. Bakı-2015.
3. E.Вентцель. «Исследование операций». М.-2011.
4. А.Белопицкий, В.Горелик «Экономико-математические методы». Москва-2010.
5. А.Урубков, И.Федотов. «Методы и модели оптимизации управления решений». Москва-2009.

MƏKAN (COĞRAFİ) MƏLUMAT SİSTEMLƏRİ VƏ ONLARIN TƏHLÜKƏSİZLİYİ MƏSƏLƏLƏRİ

Füzuli Mövlamov

Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin əməkdaşı

e-poçt: f.movlamov@gmail.com

Açar sözlər: məkan məlumat sistemləri, statistik məlumat bazası, cədvəl məlumatları, qrafik məlumatlar, informasiya təhlükəsizliyi.

Ключевые слова: географические информационные системы, статистические базы данных, табличные данные, графические данные, информационная безопасность.

Keywords: geographic information systems, statistical databases, tabular data, graphic data, information security.

Физули Мовламов

Территориальные (географические) информационные системы и вопросы их безопасности

Резюме

В статье рассматривается концепция территориальных (географических) информационных систем и важность их создания. Для реализации этой концепции была обоснована интеграция статистической и географической деятельности. Были наглядно представлены статистические базы данных, разработанные с помощью программных обеспечений MySQL, HTML, PHP на базе Web технологии. Проанализировано применение геоматики геоинформационных технологий и вопросов информационной безопасности для предоставления статистической информации в виде картограмм, картодиаграмм. Были сделаны предложения для защиты баз данных от «инъекционных» атак.

Ədəbiyyat

1. M.N.Əlizadə, F.B.Eminov. İnformatika və Geoinformatika. “Səda” nəşriyyatı, Bakı-2013, səh. 520.
2. United Nations. Statistical commission. Economic commission for Europe. Conference of European statisticians. Work Session on Geographical Information System (Voorburg, the Netherland, 27-30 September 1994. Item 3 of the Provisional Agenda. Integration of Statistical and Geographical Functionality.
3. И.И.Елисеева, М.М.Юзбашев. Общая теория статистики: Учебник/Под ред. Члю-корр. РАН И.И.Елисеевой. 4-е изд., перераб. И доп. М.:Финансы и статистика, 1998. стр. 480:
4. M.A.Müseyibov və başqaları. Coğrafiya. Qəbul imtahanlarına hazırlaşanlar, yuxarı sinif şagirdləri və müəllimlər üçün dərs vəsaiti. Bakı-2011.
5. В.И.Лайкин, Г.А.Упоров. Геоинформатика. Москва-2010.

SİĞORTANIN YARANMA VƏ İNKİŞAF TARİXİ

Elçin Süleymanov

*Qala Sığorta Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
Zərərlərin Tənzimlənməsi Departamentinin müdiri
AZ 1007, Bakı şəhəri, Azadlıq prospekti 124B
e-poçt: e_suleymanov@hotmail.com*

Açar sözlər: sığortanın yaranma və inkişaf tarixi, ssuda, borc, gəmiçilik, sığorta müqaviləsi, risk, yanğından sığorta, sığorta bazarı, sığorta haqqı.

Ключевые слова: история создания и развития страхования, ссуда, долг, судоходство, страховой контракт, риск, страхование от огня, страховой рынок, страховая премия.

Keywords: history of insurance formation and development, clarity, debt, shipping, insurance contract, risk, fire insurance, insurance marketplace, insurance premium.

Эльчин Сулейманов

История создания и развития страхования

Резюме

Статья посвящена истории создания и развития страхования, путям, пройденных страхованием за все общественные формации, начиная с рабовладельческого строя, объединяющего в себе самые примитивные образцы и до современного состояния форм страхования. Далее в статье имеются материалы о заключении первых договоров страхования и подобных документов, о создании организаций, оказывающих страховые и тому подобные услуги, и наконец, об организации страховых компаний, основанных на механизмах рыночной экономики, о формировании страхового рынка страны и о темпах развития по статистическим данным страховой системы в период независимости.

Ədəbiyyat

1. Jan Favve. “Qızıl və ədviyyat: Orta əsrlərdə ticarətin yaranması”. Paris,1987;
2. “Xalq qəzeti”. 12 Yanvar 2011-ci il;
3. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin saytı. <https://www.stat.gov.az/>;
4. Vikipediya Açıq Ensiklopediyası. <https://www.wikipedia.org>.

VƏLİYEV ARIF MİKAYIL OĞLU (anadan olmasının 75 illiyinə)

Vəliyev Arif Mikayıl oğlu 1943-cü il iyun ayının 28-də Ağstafa rayonunun Həsənsu kəndində anadan olmuşdur. 1971-ci ildə D.Bünyatzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunu bitirərək (indiki Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti) xalq təsərrüfatının planlaşdırılması ixtisasına yiyələnmişdir.

Əmək fəaliyyətinə 1961-ci ildən Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Statistika İdarəsində başlayan A.Vəliyev 1963-cü ilədək statistik, iqtisadçı vəzifəsində çalışmış, 1963-1966-cı illərdə hərbi xidmət keçdikdən sonra yenidən Mərkəzi Statistika İdarəsində fəaliyyətini davam etdirərək 1966-1976-cı illərdə iqtisadçı, baş iqtisadçı və şöbə müdiri, 1976-1989-cu illərdə Mərkəzi Statistika İdarəsi rəisinin müavini və birinci müavini, 1989-1990-cı illərdə isə Baş Hesablama Mərkəzində baş iqtisadçı kimi fəaliyyət göstərmişdir. 1990-1992-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İqtisadiyyat və Planlaşdırma Komitəsində şöbə müdirinin müavini,

1992-1993-cü illərdə isə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Aparatında böyük məsləhətçi vəzifələrində işləmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1993-cü il 9 may tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri vəzifəsinə təyin olunan A.Vəliyev ömrünün sonunadək bu vəzifədə çalışmışdır.

A.Vəliyevin Dövlət Statistika Komitəsinə rəhbərliyi dövrü Azərbaycanın öz müstəqilliyini bərpa etdiyi və planlı iqtisadiyyatın inkişafı modelinin bazar münasibətləri sisteminin qurulması ilə əvəz edilməsi illərinə təsadüf edir. Müstəqillik qazanmış Azərbaycanda statistikanın beynəlxalq standartlara uyğun qurulması üçün A.Vəliyevin rəhbərliyi dövründə 5 Dövlət Proqramı təsdiq edilmişdir.

Dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi nəticəsində bazar münasibətlərinə keçid dövründə cəmiyyətin sosial-iqtisadi vəziyyətinə və BMT-nin Statistika Komissiyası tərəfindən qəbul edilmiş rəsmi statistikanın əsas prinsiplərinə uyğun yeni statistika modeli formalaşdırılmışdır. Bu illər ərzində beynəlxalq praktikada istifadə olunan, lakin həmin dövrdə Azərbaycanın statistika sistemindəki mövcud statistika hesabatlarında öz əksini tapmayan göstəricilərin tərkibinin, iqtisadi məzmunun və hesablama metodlarının müəyyənləşdirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirlər həyata keçirilmişdir. Proqramlar çərçivəsində milli hesablar sisteminin, beynəlxalq tələblərə uyğun qiymət, xarici ticarət statistikasının yaradılması, mülkiyyətin və təsərrüfatçılığın bütün formaları üzrə müəssisə və təşkilatların dövlət reyestrinin formalaşdırılması, beynəlxalq standartlara uyğun vahid təsnifat və kodlaşdırma sisteminin yaradılması və tətbiqi üzrə işlər görülmüşdür.

Həyata keçirilmiş islahatlar nəticəsində rəsmi statistika sistemi inkişaf etdirilmiş, statistikanın yeni sahələrinin yaradılması, statistikaya dair qanunvericiliyin, milli statistika praktikasında istifadə olunan metodologiyaların və standartların beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. 1994-cü il Azərbaycan statistikasının tarixində xüsusi il olmuş və ilk dəfə olaraq "Statistika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minmişdir. Qanunun dövlət statistika orqanlarının

nüfuzunun artması, hesabat intizamının yüksəlməsi və dövlət məlumatlandırma sisteminin əsas tərkib hissəsi sayılan dövlət statistika sisteminin təkmilləşdirilməsində xüsusi rolu olmuşdur. Qanunun tələblərinə uyğun olaraq, dövlət statistika sisteminin strukturunda, fəaliyyətində və statusunda davamlı şəkildə dəyişikliklər edilmişdir. Dəyişikliklər rəsmi statistika sisteminin bütün əhəmiyyətli elementlərini: metodologiyayı, texnologiyayı, normativ hüquqi bazanı əhatə etmişdir.

Bu dövrdə statistik islahatlar üzrə tədbirlər arasında məlumatların sahə prinsipi qaydasında yığılmasından müəssisələr statistikasına keçidi xüsusi qeyd etmək lazımdır. Hesabatların inteqrasiya olunmuş formalarının tətbiqinə başlanmış, toplanan göstəricilərin sayı azalmış, respondentlərə düşən məlumat yükü, həmçinin statistik hesabatların sayı azaldılmışdır. Bu dövrdə statistikanın bütün sahələrini əhatə edən 600-dan çox metodoloji xarakterli material işlənilib hazırlanmış və praktikada tətbiq edilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən həyata keçirilən və statistikanın beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması problemlərinin həllində xüsusi əhəmiyyət kəsb edən irihəcmli işlərdən biri də 1996-cı ildə Statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin yaradılması olmuşdur. 1997-ci ildən başlayaraq, reyestr əsasında ilk seçmə müayinələr sənaye, kənd təsərrüfatı, ticarət, tikinti və nəqliyyat sahələrində aparılmış və sonradan digər sahələrdə də tətbiq edilmişdir.

Statistikada həyata keçirilən yeniliklərdən biri də statistika orqanlarının fəaliyyətinin son məhsulu olan statistik məcmuələrin nəşr etdirilməsi olmuşdur. Bu sahədə bir sıra nailiyyətlər əldə edilmiş, nəşrlərin keyfiyyəti yaxşılaşdırılmış, mövzular genişləndirilmiş və yayılma dairəsi genişləndirilərək məcmuələrin ingilis dilində də nəşrinə başlanılmışdır.

A.Vəliyevin rəhbərliyi dövründə rayon (şəhər) statistika idarələrində iş şəraitinin yaxşılaşdırılması diqqət mərkəzində olmuş, 26 yerli statistika orqanı üçün yeni binalar tikilərək istifadəyə verilmişdir.

Ölkədə statistika işinin təşkili sahəsində A.Vəliyevin xidmətləri həm Sovet hakimiyyəti illərində, həm də müstəqillik dövründə ölkə rəhbərliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş və o, bir sıra mükafatlar almış, o cümlədən 1978-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Rəyasət Heyətinin Fəxri Fərmanı, 1979-cu ildə “Şərəf nişanı” ordeni və 2013-cü ildə “Şöhrət” ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Arif Vəliyev 2014-cü il iyunun 23-də vəfat etmişdir.

Məqalələrin təqdim olunma qaydaları

“Statistika xəbərləri” elmi-praktik jurnalı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 21 dekabr tarixli, 2621 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq Dövlət Statistika Komitəsinin təsisçiliyi ilə nəşr olunur.

Jurnal 07.10.2015-ci il tarixində 4004 nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində mətbu nəşrlərin reyestrinə daxil edilmiş, İSSN 2413-6557 nömrəsi ilə Beynəlxalq Standart Seriya Nömrəsi Beynəlxalq Mərkəzində qeydiyyatdan keçirilmiş və 31 mart 2017-ci il tarixli (Protokol № 06-R) qərarla Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyəti tərəfindən “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəticələrin siyahısı”na iqtisad elmləri üzrə daxil edilmişdir.

Jurnalda statistika elminin nəzəri-metodoloji əsasları, iqtisadi, sosial, ekoloji və demoqrafik proseslərin statistik təhlili, iqtisadiyyat və sosial sahələr ilə bağlı digər məqalələrə üstünlük verilməklə başqa nəşrlərə təqdim edilməmiş məqalələr dərc olunur. Məqalələr azərbaycan, rus və ingilis dillərindən birində hazırlanmalıdır.

Redaksiyaya göndərilən məqalələrdə müəlliflər aşağıdakıları nəzərə almalıdırlar:

1. Məqalə qrafiki materiallar, cədvəllər, düsturlar, xülasə və ədəbiyyat siyahısı daxil olmaqla ümumi həcmi 12 səhifədən çox olmamalı və azərbaycan, rus və ya ingilis dillərindən birində hazırlanmalıdır.
2. Məqalə kağızda və ya elektron versiyada olmalıdır. Kağız versiyası imzalanmış şəkildə redaksiyaya təqdim edilməli, elektron versiyası isə kompakt diskdə verilə, yaxud jurnalın elektron poçtuna (stat.xeber@azstat.org) göndərilə bilər.
3. Mətn Microsoft Office Word proqramında **A4** formatda, **Times New Roman–12** şriftində, **1,0** intervalında yığılmalı, soldan **25 mm**, sağdan **15 mm**, yuxarıdan **20 mm**, aşağıdan isə **19 mm** boş sahə buraxılmalıdır.
4. Məqalələr aşağıdakı ardıcılıqla tərtib edilməlidir: məqalənin adı (böyük hərflərlə, qalın şriftlə), müəllifin adı və soyadı (yalnız ilk hərfləri böyük olmaqla, qalın şriftlə), açar sözlər, mətn, xülasə və ədəbiyyat siyahısı. Məqalədə yarımbaşlıqlardan istifadə edildiyi halda, onun yalnız ilk hərfi böyük olmaqla, qalın şriftlə və nömrələnməklə yazılmalıdır. Başlıq və yarımbaşlıqlardan, cədvəl və şəkillərdən əvvəl və sonra əlavə bir sətir ara boşluğu buraxılmalıdır. Mətnə sözlər bütöv yazılmalı, “-” işarəsi ilə sətirdən-sətirə keçirilməməlidir.
5. Cədvəl və şəkillərin adı olmalı və bu ad cədvəllər üçün cədvəlin üstündə sağ küncdə, şəkillər üçün şəklin sol küncündə yerləşdirilərək ərəb rəqəmləri ilə ardıcıl nömrələndirilən müvafiq olaraq “cədvəl” və “şəkil” sözlərindən sonra yazılmalıdır. Cədvəl və şəkillərin başlıqlarının ilk hərfləri böyük olmaqla qalın şriftlə yazılmalıdır. Cədvəlin sütunlarının adı qısa olmalı, ölçü vahidləri göstərilməlidir.
6. Məqalədə müəllif(lər)in işlədiyi müəssisə(lər) və həmin müəssisənin (müəssisələrin) ünvan(lar)ı, müəllif(lər)in elektron poçt ünvan(lar)ı göstərilməlidir.
7. Elmi məqalənin sonunda elm sahəsinin və məqalənin xarakterinə uyğun olaraq, müəllif(lər)in gəldiyi elmi nəticə, işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti, iqtisadi səmərəsi və s. aydın şəkildə verilməlidir.
8. Məqalənin mövzusu ilə bağlı elmi mənbələrə istinad olmalıdır. Məqalənin sonunda verilən ədəbiyyat siyahısı əlifba sırası ilə və ya mətnə istinad olunan ədəbiyyatların rast gəlinədiyi ardıcılıqla nömrələnməlidir (məsələn, [1] və ya [1, səh.119] kimi işarə olunmalı). Eyni ədəbiyyata mətnə başqa bir yerdə təkrar istinad olunarsa, onda istinad olunan həmin ədəbiyyat əvvəlki nömrə ilə göstərilməlidir. Elmi məqalələrə, simpozium, konfrans və digər nüfuzlu elmi tədbirlərin materiallarına və ya tezislərinə istinad edərəkən məqalənin, məruzənin və ya tezisnin adı göstərilməlidir. İstinad olunan mənbənin biblioqrafik təsviri verilərəkən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının "Dissertasiyaların tərtibi

Qaydaları" haqqında təlimatın 10.2-10.4.6 maddələrinə əsasən "İstifadə edilmiş ədəbiyyat" bölməsinin tələblərinə riayət etmək lazımdır.

9. Xülasə məqalənin hazırlandığı dildən əlavə başqa iki dildə verilməlidir. Məqalənin müxtəlif dillərdə olan xülasələri bir-biri ilə eyni olmalı və məqalənin məzmununa uyğun olmalıdır. Məqalədə müəllifin və ya müəlliflərin gəldiyi elmi nəticə, işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti və s. xülasədə yığcam şəkildə öz əksini tapmalıdır. Hər bir xülasədə məqalənin adı, müəllifin və ya müəlliflərin tam ad(lar)ı göstərilməlidir. Xülasələrin həcmnin 8-10 sətir olması tövsiyə olunur.
10. Hər məqalədə UOT indeksi, PACS kod tipi və açar sözlər göstərilməlidir. Açar sözlər üç dildə verilməli (məqalə və xülasənin yazıldığı dillər) və 5 sözdən az olmamalıdır.
11. Siyahıda göstərilən ədəbiyyatların müəlliflərinin soyadı, adının ilk hərfi, mənbənin adı, nəşr yeri və çap olunduğu il göstərilməlidir. Ədəbiyyat siyahısında son 5-10 ilin elmi məqalələrinə, monoqrafiyalarına və digər etibarlı mənbələrə üstünlük verilməlidir.
12. Təqdim edilən əlyazmalara redaksiya heyəti tərəfindən baxıldıqdan sonra onun dərc edilib-edilməməsinə qərar verilir və bununla bağlı müəllif məqalə qəbul olunduqdan sonra ən gec bir ay müddətində yazılı şəkildə məlumatlandırılır.
13. Məqalə müəllif(lər)inə redaksiya tərəfindən bir nüsxə jurnal pulsuz verilir, jurnalın elektron versiyası isə Dövlət Statistika Komitəsinin internet sahifəsində yerləşdirilir.
14. Müəllif(lər) məqalənin keyfiyyətinə, göstərilən faktların və elmi nəticələrin doğruluğuna və digər məlumatlara görə cavabdehlik daşıyır.

Redaksiyanın ünvanı: Dövlət Statistika Komitəsi, AZ 1136, Bakı şəh., İnşaatçılar pr. 81.

Tel: (012) 538 77 19

e-poçt: stat.xeber@azstat.org

Правила представления статей

Научно-практический журнал «Вестник статистики» был учрежден Государственным Комитетом по Статистике Азербайджанской Республики во исполнение «Государственной Программы развития официальной статистики в Азербайджанской Республике в 2013-2017 гг.», утвержденной Указом Президента Азербайджанской Республики от 21 декабря 2012 года за № 2621.

7 октября 2015 года журнал был включен в реестр печатных изданий Министерства Юстиции Азербайджанской Республики под № 4004, зарегистрирован в Международном Центре, получил Международный стандартный серийный номер ISSN 2413-6557 и по решению Президиума Высшей Аттестационной Комиссии при Президенте Азербайджанской Республики от 31 марта 2017 года (Протокол № 06-R) включен в «список научных публикаций, рекомендованных для публикации основных результатов диссертаций по экономическим наукам в Азербайджанской Республике».

В журнале издаются статьи, в которых затрагиваются вопросы теоретико-методологических основ статистической науки, статистического анализа экономических, социальных, экологических и демографических процессов, а также другие статьи, по экономической и социальной проблематике, которые не были опубликованы в других изданиях. Статьи подготавливаются на азербайджанском, русском или английском языках.

Авторы, предоставляющие в редакцию статьи должны учитывать следующее:

1. Статья не должна быть больше 12 страниц, включая графические материалы, таблицы, формулы, резюме и список литературы и должна быть написана на одном из трех языков: азербайджанском, русском или английском.
2. Статья должна быть в электронном форме и на бумажном носителе. Бумажная версия статьи должна быть предоставлена в редакцию журнала с соответствующей подписью

автора, а электронная версия может быть предоставлена в редакцию журнала на компакт диске или выслана по электронной почте (stat.xeber@azstat.org).

3. Текст статьи должен быть набран с помощью программы Microsoft Office Word в формате A4. Шрифт текста **Times New Roman**, размер шрифта **12**, интервал **1,0**. На страницах оставляются поля слева **25 мм**, справа **15 мм**, сверху **20 мм** и снизу **19 мм**.
4. Статьи должны оформляться в следующей последовательности: название статьи (выделяются прописными буквами, жирным шрифтом), имя и фамилия автора (только первые буквы прописными, жирным шрифтом), ключевые слова, текст, резюме и список литературы. При использовании в статье подзаголовков, только первые буквы должны быть выделенными, жирным шрифтом и пронумерованы. Перед и после заголовка и подзаголовка, таблиц и рисунков необходимо оставлять промежуток размером в один интервал. Слова в статье должны писаться полностью, слова нельзя переносить с одной строки на другую с использованием знака «-».
5. Таблицы и рисунки должны иметь заголовки. Заголовки для таблиц должны быть размещены в правом углу над таблицей, для рисунков в левом углу под рисунком. Заголовки должны быть напечатаны, после последовательно пронумерованных арабскими цифрами соответствующих слов «таблица» и «рисунок». Заголовки таблиц и рисунков должны быть напечатаны прописными буквами и жирным шрифтом. Название колонок таблицы должны быть короткими, должны быть указаны единицы измерения.
6. В статье должны быть указаны название учреждения (учреждений), в котором работает автор (авторы) и адрес (адреса) данного учреждения (учреждений), адрес (адреса) электронной почты автора (авторов).
7. В конце научной статьи в соответствии с характером статьи и областью науки должны быть четко отмечены научные выводы, к которым пришел автор (авторы), научная новизна, практическая значимость и экономическая эффективность работы и т. д.
8. Должны быть ссылки на научные источники, связанные с темой статьи. Предоставляемый в конце статьи список литературы должен быть пронумерован в алфавитном порядке или в последовательности в которой встречается ссылаемая литература в тексте (например, обозначаться как [1] или [1, стр. 119]). При повторной ссылке на одну и ту же литературу в другом месте, ссылаемая литература должна быть пронумерована предыдущим номером. Ссылаясь на одни и те же статьи, тезисы симпозиумов, конференций и других влиятельных научных мероприятий должны быть указаны названия статей, докладов и тезисов. При библиографическом описании ссылаемого источника нужно следовать требованиям пункта 10.2-10.4.6 раздела «Использованная литература» инструкции о «Правилах оформлении диссертаций» Высшей Аттестационной Комиссии при Президенте Азербайджанской Республики.
9. Резюме должно быть представлено на двух других языках, отличающихся от языка, на котором написана статья. Резюме статьи, написанные на разных языках должны быть одинаковыми и должны соответствовать содержанию статьи. Научные выводы, к которым пришли автор или авторы, научная новизна, практическая значимость и экономическая эффективность работы и т.д. должны кратко отражаться в резюме. В каждом резюме должно указываться название статьи, полное имя автора или авторов. Рекомендуется писать резюме объемом 8-10 строк.
10. В каждой статье должны указываться индексы UOT, коды типа PACS и ключевые слова. Ключевые слова должны даваться на трех языках (языки на которых написаны статья и резюме) и не должны быть меньше 5 слов.
11. Для литературы указанного в списке должны указываться фамилии и первые буквы имен авторов, название источника, место и год издания. В списке литературы должно даваться предпочтение научным статьям, монографиям и другим достоверным источникам последних 5-10 лет.
12. Решение о публикации или не публикации предоставленной рукописи принимается после ее рассмотрения редакционным советом и в связи с этим автор письменно уведомляется не позднее 1 месяца после принятия статьи.

13. Автору (авторам) статьи со стороны редакции бесплатно предоставляется 1 экземпляр журнала, а электронная версия журнала размещается на интернет странице Государственного Комитета по Статистике.
14. Автор несет ответственность за качество статьи, достоверность предоставленных фактов, научных результатов и прочей информации.

Адрес редакции: Государственный Комитет по Статистике, AZ 1136, г. Баку,
пр. Иншаатчылар 81.
Тел: (012) 538 77 19
e-mail: stat.xeber@azstat.org

Rules for presentation of articles

Scientific-practical journal “statistical news” is published by the State Statistical Committee in accordance with the "State Program for the Development of Official Statistics in the Republic of Azerbaijan for 2013-2017", approved by the Decree of the President of the Republic of Azerbaijan dated December 21, 2012, No. 2621.

The journal was registered on July 7, 2015 with the number 4004 in the Ministry of Justice of the Republic of Azerbaijan and included in the International Standard Serial Number International Center of ISSN 2413-6557 and signed on 31 March 2017 (Protocol No: 06-R) by the Presidium of the Higher Attestation Commission under the President of the Republic of Azerbaijan “on the list of the periodical scientific results recommended for publication of the main results of the dissertations in the Republic of Azerbaijan”.

The theoretical and methodological bases of statistical science, statistical analysis of economic, social, ecological and demographic processes, as well as other articles related to economics and social sciences are published in the journal. The articles must be developed in one of Azerbaijani, Russian and English languages.

Authors have to take the followings into account:

1. Total volume of article, including graphical materials, tables, formulas, summaries and list of literature should not exceed 12 pages and should be prepared either in Azerbaijan, English or Russian languages.
2. Article text should be in a paper or electronic form. Paper version must be submitted to editorial office in a signed form; an electronic version could be presented on CD or sent to e-mail (stat.xeber@azstat.org).
3. Article should be in Microsoft Office Word A4 format, **Times New Roman**, Font **12**, line spacing – **1,0**, margins: left - **25 mm**, right - **15 mm**, top – **20 mm**, bottom – **19 mm**.
4. Article should be compiled in a following sequence: title of article (in capitals, bold), name and surname of author (only first letters in capitals, bold), keywords, text, summary and list of literature. If subtitles, only first letter is written in capitals, bold and numbered. Before and after titles and subtitles, tables and pictures it is necessary to skip down one space. Words in the text should be written completely, it shouldn't be allowed to skip from line to line with a sign “-”.
5. Tables and pictures have to be titled and these titles for tables should be placed at the right corner of the top of the table, for pictures – at the left corner of the bottom of the picture; titles should be numbered by Arabic figures which have to be indicated correspondingly after words “table” and “picture”. First letters of titles of tables and pictures should be written in capitals and bold. Names of tables' columns should be short and measurement units have to be indicated.
6. Institution(s) where author(s) works and address(es) of this (these) institution(s), e-mail(s) of author(s) should be indicated in the article.

7. At the end of research article the conclusions reached by author(s), scientific novelty of a paper, importance of its application, economic efficiency and etc. should be clearly indicated in accordance with nature of domain of science and article.
8. As regard to the subject of article the scientific sources should be referred. List of literature at the end of article should be numbered either by sequence of referred literature met in the text (for example, it should be indicated as [1] or [1, page 119] or by alphabetical order. If the same literature is referred again in another part of the text, then the referred literature should be indicated by previous number. When referring to the same articles, theses of symposiums, conferences and other important scientific events the title of article, paper or thesis has to be indicated. When specifying the bibliographic description of referred source it is necessary to rely on requirements of item 10.2-10.4.6 of the section “List of literature” of effective guideline on “Compilation rules of the dissertations” of the High Attestation Commission under the President of the Republic of Azerbaijan.
9. Summary should be provided in two languages other than language of article. Summaries of article in several languages should be the same and correspond to the content of article. Summary should reflect condensate of conclusions reached by author or authors, scientific novelty of a paper, importance of its application and etc. Each summary should specify title of article, full name(s) of author(s). It is recommended summary to be of 8-10 lines.
10. UOT indices or PACS-type codes and keywords should be specified in each article. Keywords should be given in three languages (languages of articles and summaries) and be not less than 5 words.
11. Surnames, first letter of names of authors of the used literature, source, place of publication and a year of issue should be specified in the list. In the list of literature scientific articles and monographs of the last 5-10 years and other reliable sources are preferable.
12. After editorial office staff reviews the presented manuscripts it is made decision whether publish it or not and the author is informed about it at the latest during a month.
13. Editorial office presents a copy of journal to author(s) of article free of charge; e-version of journal is posted on the web-page of the State Statistical Committee.
14. Author bears responsibility for quality of article, reliability of the indicated facts and scientific results and other information.

Address of editorial office: State Statistical Committee, Baku city, Inshaatchilar av. 81, AZ 1136.

Tel: (012) 538 77 19

e-mail: stat.xeber@azstat.org

Dizayner: Xatirə Qasımova

Korrektor: Arzu Salmanova

Çapa imzalanmışdır: //././.